

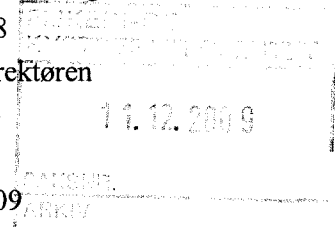

FISKERIDIREKTORATET
Fiskeridirektøren

Fiskeri- og kystdepartementet
Boks 8118 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Anne Mette Haugan
Telefon: 46812998
Seksjon: Fiskeridirektøren
Vår referanse: 09/19186
Deres referanse:
Vår dato: 07.12.2009
Deres dato:

Att:

HØRING AV FORSKRIFT OM KAPASITETSØKNING I LAKSE- ØRRET OG REGNBUEØRRETOPPDRETT I 2010

Vi viser til høring av forslag til forskrift om kapasitetsøkning i lakse-, ørret- og regnbueørretoppdrett i 2010 datert 13. og 14. oktober 2009. Vi viser også til direktoratets to utredninger knyttet til samme spørsmål datert 3.09.2009 og 6.10.2009.

Fiskeridirektoratet har hatt forslaget på intern høring i alle regioner. Deres merknader er innarbeidet nedenfor. Vi vedlegger dessuten kopi av høringsuttalelsene (/.).

Generelle merknader til forslaget:

Geografisk avgrensning

Med unntak av henvisningen til Nasjonale Laksefjorder, samsvarer den geografiske avgrensningen i den foreslåtte forskriften med det geografiske virkeområde i Forskrift om særskilte tiltak i enkelte områder for akvakulturrelatert virksomhet, FOR 2009-10-13 nr 1267. Ettersom det i høringsnotatet om forskriftsutkastet her er sagt i punkt 3.5. at "Regjeringen har bestemt..." at områdene skal unntas fra kapasitetsøkning, regner vi med at det skal svært mye til for at den geografiske avgrensningen vil bli vurdert på nytt.

Valg av virkemiddel og varighet

Det er sagt i høringsnotatet at de foreslåtte begrensningene i forslagens § 9 som også skal hindre kapasitetsøkning i unntaksområdene, ikke vil være varige. Fastsettelsen av FOR 2009-10-13 nr 1267 har som formål å hindre utilsiktet oppbygging av kapasitet innenfor de områdene som skal unntas fra planlagt kapasitetsøkning i 2010. Valgt virkemiddel er begrensninger i adgangen til klareringer og meldinger mv. med mindre utvidelser eller klareringer er *nødvendig eller klart fordelaktig* med hensyn til miljømessig bærekraft. Samme begreper er foreslått i forslag til forskrift § 9 her.

Selv om begrunnelsen for unntaksområdene som sådanne er faglig fundert, er mål og virkninger av virkemiddelet ikke kjent, (både de som ble innført ved forskriften 13.10.09 og forslaget om videreføring). Innføringen av begrensningene 13.10.09 ble fastsatt uten høring. Flere av regionene uttrykker i sine høringssvar bekymring for og svakheter med både gjeldende forskrift og forslaget i forhold til lakselussituasjonen for villfisk og for fiskevelferd og fiskehelse i akvakulturnæringen. Utviklingen av driftsmodeller med større

smittehygieniske soner forstyrres i seg selv av de fastsatte grensene, og kan i stedet medføre uønsket press i områdene utenfor. I forhold til miljømessig bærekraft påpekes det at treffsikkerheten i forhold til formålet ikke er søkt oppnådd eller regulert gjennom driftsmessige reguleringer eller virkemidler. Det kan også nevnes at tillatelser som har lokaliteter både innenfor og utenfor unntaksområdene vil kunne oppnå kapasitetsøkning for tillatelsen. Disse vil kunne øke antallet fisk i sine utsett innenfor de områdene som skal unntas fra planlagt kapasitetsøkning. All den tid begrensningene gjelder biomasse, vil dette kunne bidra til sykdomspress innenfor områdene, ettersom sykdomsrisiko og påfølgende smittepress ikke bare knytter seg til stående MTB, men også antall fisk.

Innføring av forskrift av 13.10.09 har allerede gitt konsekvenser for forvaltningsutøvelsen ved ferdigbehandling av søknader som var innkommet ved forskriftens ikrafttredelse 13.10.09. Eksempelvis kan søknader om rene anleggs/arealendringer som ikke omfattes av formålet med forskriften 13.10.09 ha blitt avslått, idet kriteriet *nødvendig eller klart fordelaktig* for tildeling ikke kan sies å ha vært oppfylt.

Fiskeridirektoratet kan ikke se at en oppheving av begrensningene er en naturlig konsekvens etter at kapasitetsutvidelsene utenfor områdene er gjennomført.

Forholdet til Hardangerfjordforskriften, NLF- forskriften og forvaltningsreformen

Den geografiske avgrensingen i forslaget dekker både Hardangerfjorden (med eksisterende og foreslåtte begrensninger) samt NLF/NLV- områdene. Vi forstår det slik at kapasitetsøkning i tillatelser ikke skal kunne skje på lokaliteter i noen av disse områdene.

Fiskeridirektoratet mener det er et gode at forslaget til § 9 fjerde ledd klargjør at det i NLF-områdene er det forskriften for dette som gjelder. Selv om formålene i regelsettene ikke er sammenfallende, oppfatter vi at terskelen for å akseptere lokalisering innenfor NLF områdene vil være høyere.

Forvaltningsansvaret etter 1.01.2010 er i skrivende stund ikke fastsatt for Hardangerfjorden. (Jf Deres høringsbrev datert 18.08.09, samt vårt hørings svar datert 18.11.09 pkt. 2.4.1 om dette). Vi vil også her understreke betydningen av at vurderingene av miljømessige hensyn i tildelingsfasen fullt ut overføres fylkeskommunene. Vi mener at udelt forvaltning i tildelingsfasen på best måte kan sikre saklig likebehandling i forhold til de vurderingene som skal foretas for eventuelle unntak fra tildelinger og dispensasjoner.

Regiongrensene

Både innføring av begrensninger i Hardangerfjorden, NLF-forskriften, forskriften som ble innført 13.10.09, samt forslaget her om begrensninger i § 9, aktualiserer at miljømessige hensyn bør vurderes inntatt som et kriterium for dispensasjon fra kravet til regiontilknytning i laksetildelingsforskriften § 33. Presset mot områder som ikke er begrenset av bestemmelsen nevnt over, vil med stor sannsynlighet øke. For enkelte aktører kan det i denne sammenheng være uproblematisk å ta ut 5 % økning utenfor områdene innenfor allerede klarerte lokaliteter. I en del andre områder representerer forskriften begrensninger for virksomhetene i forhold til muligheter til å utvikle hensiktsmessige driftsmuligheter, jf også pkt.2.1 og 2.5. i direktoratets hørings svar om Hardangerfjorden datert 18.11.09. Vi mener at hensynet til miljømessig bærekraft bør tilsi tilsvarende løsning med økt dispensasjonsmulighet fra regiongrensene også i andre regioner.

Departementets forslag til å innlemme innehavere av tillatelser som har søkt lokalitet utenfor unntaksområdene

Etter vår mening vil departementets forslag kunne innebære at behandlingen av utvidelsene ikke vil bli ferdig i løpet av 2010. Vi mener det er bedre for både søkere og forvaltning å gi en noe utvidet mulighet til innretting før fristen utløper, og foreslår derfor å forskyve søknadsfristen 2 måneder ut i tid, samtidig som fristen bør være absolutt, dvs at det ikke skal tillates lokalitetsklaring i etterkant. Det vises til det som er sagt i kommentarene til §§ 4 og 8.

Dersom departementet likevel fastholder sitt forslag, ser vi at forskriftsteksten bør endres både i §§ 2, 7 og 8. (Eksempelvis er det ikke grunn til å holde åpent for søknader hvor lokalitetssøknaden krever dispensasjon fra regiongrensene, da disse totalt krever lang behandlingstid. Disse krever uttalelser fra myndighetene på begge sider av regiongrensene som normalt tar tid i tillegg til selve klareringen i ny region. I departementets høringsbrev om forskriftsendringer i samsvar med forvaltningsreformen datert 29.10.2009 er det fortsatt lagt opp til at Fiskeridirektoratet skal være dispensasjonsmyndighet.)

Merknader til de enkelte bestemmelser

Til forskriftens tittel

Vi foreslår at tittelen på forskriften presiserer at det gjelder *matfisk avi sjøvann*. *I sjøvann* kan da utelates i for eksempel §§ 4 og 9. *Matfisk av laks, ørret og regnbueørret* kan eksempelvis strykes i § 4. Totalt vil dette forenkle en del av den senere forskriftsteksten.

Til § 2 første ledd :

Vi mener at bestemmelsen for virkeområde bør inneholde den geografiske begrensningen for muligheten for å oppnå kapasitetsøkning. Dette er overordnet, og bør fremgå av forskriften før de mer prosessuelle bestemmelsene i §§ 3 flg. Det vil være klargjørende og arbeidsbesparende at forskriften allerede i §§ 1 eller 2 tydeliggjør at adgangen til å søke kun vil gjelde tillatelser som har en eller flere lokaliteter beliggende utenfor områdene.

Vi foreslår derfor nytt annet punktum til første ledd: *Forskriften gjelder tillatelser som har en eller flere lokaliteter klarert utenfor områdene som fremgår av Vedlegg 1.*

Til § 2 nytt andre ledd :

For å unngå uklarheter i forhold til de økologisk tildelte tillatelsene foreslår vi at det positivt presiseres at *Forskriften gjelder ordinære og økologiske tillatelser*. Det er ikke meningen at tillatelser til særlige formål skal være omfattet av mulighet for kapasitetsutvidelse. Imidlertid bør restriksjonene etter § 9 omfatte disse tillatelsene for å unngå en undergraving av formålet. Vi mener derfor det er nødvendig å presisere dette i § 2 Virkeområde, med henvisning til gjeldende laksetildelingsforskrift kap. 5 og 6.

Nytt tredje ledd:

Vi mener også det bør fremkomme at forskriften forutsetningsvis ikke gjelder klareringer/meldinger/lokalitetssøknader for tildelingsrunden 2009 i den utstrekning lokalitetene var planlagt på tidspunktet for søknad til sagn. Kravet til planlegging består i at lokaliteten var oppført på punkt 3 på søknadsskjema: "Hvor driften planlegges". Det er vesentlig å presisere at det er begrensningene for klareringer som ikke gjelder for disse, mens mulighet til kapasitetsutvidelse vil gjelde som for andre.

Vi foreslår derfor: *Begrensningene i § 9 gjelder ikke søknader om lokalisering /klareringer eller meldinger om samlokalisering for tillatelser gitt i tildelingsrunden 2009 som på tidspunktet for søknad om tilsagn planla drift på denne lokaliteten.*

Til § 3 Kunngjøring av tilbud

Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved om det vil være nødvendig å tilskrive den enkelte innehaver av tillatelser i det aktuelle fylket. Vi mener at det antakelig vil være tilstrekkelig å gi bestemte innehavere rett til å søke etter vilkårene i forskriften. Vi mener derfor at begrepet *tilbud* bør erstattes av *underretning*, for at virkningen ikke skal kunne misforstås.

Underretningen eller mangel på sådan tilkjenning gir ikke om en aktør er kvalifisert for kapasitetsøkning eller ikke. Direktoratet mener etter en samlet vurdering at en slik underretning bør gå til alle innehavere av ordinære og økologiske tillatelser uansett lokalisering. Underretningen bør ta nødvendige forbehold om at selv om man mottar dette brevet, så tilkjenning gir dette ikke en bekreftelse på at mottaker faller inn under adgangen til å søke om kapasitetsutvidelse. Mangel på underretning gir heller ikke utsatt søknadsfrist i forhold til § 4. Direktoratet vil i tillegg foreslå at det foretas en begrenset kunngjøring.

Ettersom krav til forsendelse og søknad i § 7 tydelig setter krav til søknaden, kan vi ikke se betydningen av et svarskjema i forbindelse med brevet. Vi vil også påpeke det arbeidskrevende for fylkeskommunene å utarbeide svarskjema som foreslått og at slike eventuelt bør standardiseres på landsbasis. Kravet til søknaden i § 7 dekker etter vår oppfatning behovet for nødvendige opplysninger.

Til § 4 Søknad og søknadsfrist

Første ledd

Ordlyden kan forenkles, jf det som er sagt ovenfor om forskriftens tittel

Innehaver av tillatelse ~~til matfisk av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann~~ etter § 2 første ledd, kan søke fylkeskommunen, i det fylket tillatelsen er hjemmehørende, om utvidelse av tillatelse i henhold til bestemmelsene i denne forskriften.

Andre ledd

Fiskeridirektoratet mener at søknadsfristen må representere et absolutt skjæringspunkt. På dette tidspunktet bør det være avklart om søker er kvalifisert eller ikke, jf også våre kommentarer til § 8.

Vi ser ut fra dette at det kan være hensiktsmessig å utsette fristen til 1.09.2010, noe som vil gi søker bedre tid til omstilling. Samtidig muliggjør det at tildeling av kapasitetsutvidelse kan være gjennomført i løpet av 2010.

Begrepet *leveres*.....*senest* kan etterlate inntrykk av at søknaden fysisk må leveres. Når neste punktum uttrykker at: *Søknader som blir mottatt etter fristen vil bli avvist og ikke behandlet*, mener vi dette er uklart og kan skape usikkerhet. Det bør brukes ett begrep. I og med at det uttrykkelig vises til Domstollovens bestemmelser er det etter vår mening best å benytte det begrepet som nyttes der, nemlig *avgitt*.

Henvisningen til domstolsloven §§ 146 og 149 medfører da at ved forsendelse med brev vil det etter vårt forslag være tilstrekkelig med avlevering til posten innen 1.september, og for elektronisk forsendelse dokumentert avsendelse 1. september til riktig adresse.

Til § 5 Vederlag

Vi er enige i forslaget til første ledd .

Andre ledd første punktum: Vi oppfatter ut fra høringsnotatet at vederlaget er fastsatt og at ordinært vederlag som beregningsgrunnlag her for ny standardtillatelse er endret fra kr 8 mill i 2009 til kr 10 mill i 2010 (unntatt for Finnmark).

Til § 6 Saksbehandlingsgebyr

Vi foreslår at *ett* gebyr og *ett* fylke blir benyttet.

Til § 7 Krav til forsendelse og søknad

Dersom søknaden ikke inneholder kravene i § 7 tredje ledd bokstav a) til d) kan den avvises, jf § 2.

§ 8 Vedtak

Til første ledd

Med *hjemmehørende* forstår vi det fylke hvor tillatelsen opprinnelig var tildelt og derfor i sitt registreringsnummer har fått en bestemt fylkesbetegnelse. Både i region Sør, Vest og Trøndelag som består av flere fylker, vil noen tillatelser ikke lenger ha lokaliteter i det opprinnelige fylket. For å oppklare eventuelle misforståelser mht. at hjemmehørende kan tolkes til det fylke der tillatelsen i dag har lokaliteter, foreslås et tillegg i bestemmelsen *ihht. fylkesbetegnelsen i registreringsnummeret i Akvakulturregisteret.....*

Til andre ledd

Søknader fra innehavere av tillatelser som pr. 1.september 2010 ikke har lokaliteter utenfor unntaksområdene kan slik vårt forslag er utformet, avvises, jf merknadene innledningsvis. Dette vil forenkle saksbehandlingen for fylkeskommunene.

§ 9 Forbud mot klarering og utvidelse av lokalitet og melding om samlokalisering

Til tredje ledd

I høringsutkastet står det forslaget til § 9 tredje ledd at myndighetene kan gi dispensasjon fra forbudet. § 9 er ikke formulert som en dispensasjonsregel som det skal treffes selvstendig vedtak om, men gir et ekstra vurderingstema for å kunne gi tillatelse dersom dette er *nødvendig eller klart fordelaktig* med hensyn til miljømessig bærekraft. Kravet om at det skal sendes søknad i § 9 tredje ledd kan misforstås ved at det kan tolkes som om at det må søkes særskilt om dette. Ettersom fylkeskommunen uansett må vurdere dette kriteriet ved alle søknader innen områdene, kan vi ikke se at *etter søknad* har selvstendig betydning her og foreslår det strøket.

Til fjerde ledd

Fiskeridirektoratet finner det avklarende at § 9 bare gjelder unntaksområdene som ikke er omfattet av forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder.

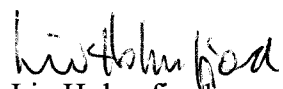
§ 10 Ikrafttredelse

Til forskrift om endring av laksetildelingsforskriften § 15

Fiskeridirektoratet kan ikke se betydningen av å innføre begrepet *standard akvakulturtillatelse*, da behandlingen etter denne forskriften vil medføre at flere tillatelser

nettopp vil få størrelser som avviker fra dette. Begrepet er heller ikke benyttet i forslaget § 5 hvor det er sagt *som fastsatt i laksetildelingsforskriften § 15.*

Med hilsen

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

Jens Christian Holm
direktør